

Vertrouwenspersonen: profiel, taken en meldprotocol zoals door de vier kerkenraden van Sassenheim, Voorhout, Warmond en Kaag aanvaard

Vooraf

Dit document bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Informatie: achtergrond en context
2. Over de aanstelling en inzet van vertrouwenspersonen.
3. Het profiel en de taken van de vertrouwenspersoon.
4. Meldprotocol als handreiking voor vertrouwenspersonen bij melding.
5. Modelovereenkomst van opdracht m.b.t. vertrouwenspersoon.

1. Informatie: achtergrond en context

Voor informatie betreffende achtergrond en context wordt verwezen naar het Beleidsplan Veilige Kerk van de kerkelijke gemeenten van Sassenheim, Voorhout, Warmond en Kaag.

2. Over aanstelling en inzet van vertrouwenspersonen

Het is van belang dat vertrouwenspersonen bekend zijn met de gemeente of kerkplek, zodat ze weten hoe het kerkelijk leven in elkaar steekt. Ze behoren niet (meer) tot de kring van kerkenraad en/of taakdragers, zodat ze vrij en onafhankelijk kunnen handelen. Dat komt hun betrouwbaarheid voor kerkleden die contact willen zoeken ten goede. Vertrouwenspersonen werken in opdracht van maar niet namens de (algemene) kerkenraad. Zij kunnen dan ook onafhankelijk van de (algemene) kerkenraad handelen.

De vertrouwenspersonen werken met het meldprotocol (zie onder 3) en volgen waar nodig de beschikbare handreikingen zoals het *Protocol voor gemeenten die worden geconfronteerd met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*¹.

Gemeenteleden kunnen bij vertrouwenspersonen terecht met hun verhaal, vragen, vermoedens en meldingen. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, en de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures.

De vertrouwenspersonen doen niet aan waarheidsvinding en gaan niet zelf op onderzoek uit. Ze zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt, hebben een luisterende taak en ondersteunen de betreffende persoon. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen.

Vertrouwenspersonen vragen in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau aandacht voor preventie tegen grensoverschrijdend gedrag en zijn alert op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad en/of Vertrouwenscommissie op dit terrein. Hierover is er ad hoc informeel overleg en jaarlijks officieel contact tussen de vertrouwenspersonen en de kerkenraad.

¹ Dit protocol is onder meer te vinden op smpr.nl. Dit meldpunt seksueel misbruik in de kerk is een samenwerkingsverband van negen kerkgenootschappen, waaronder de Protestantse Kerk in Nederland.

3. Profiel en taken van de vertrouwenspersonen

Bij het **profiel** van een vertrouwenspersoon spelen de volgende elementen een rol:

Kennis en vaardigheden:

- hbo of wo werk- en denkniveau
- professionele gespreksvaardigheden
- in staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek
- in staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen
- aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing) - kennis van de sociale kaart, waaronder Meldpunt SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie - kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken:

- communicatief vaardig
- integere en evenwichtige persoonlijkheid
- luisterende en respectvolle houding
- empathisch vermogen
- betrouwbaar
- onbevooroordeeld, open en neutraal
- inzicht in eigen handelen en reflectief
- kan flexibel inspelen op wisselende situaties
- kan grenzen stellen aan wat een ander mag verwachten en kan verwachtingen hanteren
- lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

De **taken** van de vertrouwenspersoon richten zich op volgende aspecten:

Signaleren:

- alert zijn op en goed luisteren naar signalen uit de gemeenten van mogelijk misbruik/grensoverschrijdend gedrag.
- eerste aanspreekpunt en luisterende steun voor mensen uit de gemeenten die in vertrouwen iets kwijt willen over wat nu speelt of in het verleden heeft afgespeeld aan grensoverschrijdend gedrag - meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden
- op verzoek en met instemming van de melder deze in bijzondere omstandigheden vertegenwoordigen
- melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten
- handelen volgens de protocollen en advies vragen bij het Meldpunt SMPR
- zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Langzs).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling:

- volgen van relevante cursussen, bijwonen van (regionale) intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten
- bijhouden van een persoonlijke registratie

Rapportage

-vanuit bovengenoemde registratie afleveren aan elk van de drie kerkenraden waarbij omstandigheden, kerkelijke gemeenten en personen onherkenbaar zijn en waarbij de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

4. Meldprotocol als handreiking voor vertrouwenspersonen bij een melding van grensoverschrijdend gedrag

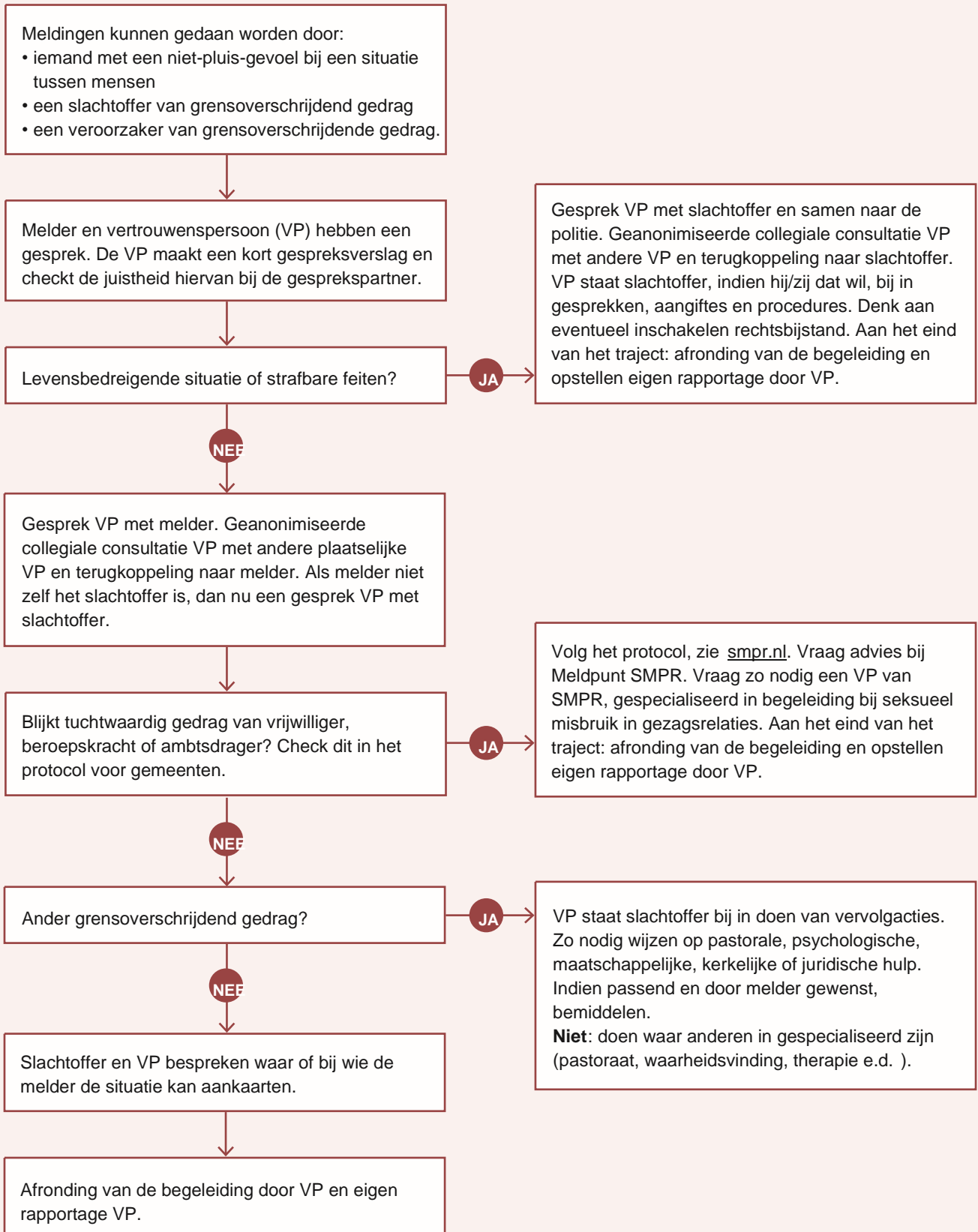
Hieronder wordt beschreven hoe een vertrouwenspersoon met een melding kan omgaan:

Mogelijke signalen (wees zorgvuldig, niet alles duidt op grensoverschrijdend gedrag):

- iemand wil niet meer met een activiteit meedoen en wil niet aangeven waarom
- iemand wil niet meer met een persoon te maken hebben en wil niet aangeven waarom
- iemand krijgt erg veel aandacht van iemand met een specifieke taak in de gemeente
- iemand zondert zich regelmatig af met een ander gemeentelid
- iemand wil graag alleen de crèche of een andere kinder- of jeugdactiviteit leiden - iemand praat vaak over onderwerpen die met seks te maken hebben.

Belangrijk is in ieder geval om naar je intuïtie te luisteren. Heb je twijfels, spreek die dan uit.

Een melding bij de plaatselijke vertrouwenspersoon

5. Modelovereenkomst van opdracht m.b.t. vertrouwenspersoon

Deze overeenkomst van opdracht wordt met ieder van de vertrouwenspersonen apart aangegaan.

Vooraf

De Protestantse Kerk in Nederland wil een veilige kerk zijn; een plaats waar mensen in vrijheid en vertrouwen samenkomen om hun geloof gestalte te geven. Onze gemeenschap onderschrijft dit uitgangspunt. Daarom heeft de (algemene) kerkenraad preventiebeleid in het kader van 'veilige gemeente' opgesteld. Tot dit beleid behoort het aanstellen van vertrouwenspersonen.

1. De [vul in: naam gemeente/kerkplek] verklaart hierbij dat ze voor haar gemeenschap de volgende persoon als vertrouwenspersoon heeft aangesteld en dat ze zal voldoen aan alle daaruit vloeiende verplichtingen, zoals vastgesteld in de regelgeving van de Protestantse Kerk.
2. Als vertrouwenspersoon wordt aangesteld [vul in: naam en woonplaats].
3. De vertrouwenspersoon verklaart dat zij/hij als vertrouwenspersoon wil optreden overeenkomstig de aanwijzingen in het profiel van de vertrouwenspersoon.
4. De vertrouwenspersoon verklaart de werkzaamheden in overleg en afstemming met de andere vertrouwenspersoon te verrichten met wie dezelfde overeenkomst van opdracht is aangegaan.
5. De vertrouwenspersoon verklaart hierbij geheim te houden alle zaken die haar/hem in de uitoefening van de taak ter kennis komen en een vertrouwelijk karakter dragen. De vertrouwenspersoon heeft een geheimhoudingsplicht overeenkomstig de kerkorde (ord. 4-2), met inachtneming van de wettelijke kaders van de Nederlandse overheid.
6. De kerkenraad communiceert over de aanwezigheid en bereikbaarheid van de vertrouwenspersonen met regelmaat via kerkblad, weekbrief en/of website en biedt tevens publicatieruimte aan de vertrouwenspersoon zelf. Daarnaast is er ruimte voor inbreng tijdens een gemeenteavond en/of kerkelijke vergadering.
7. Eén moderamenlid is het aanspreekpunt voor de aangestelde vertrouwenspersonen. Tenminste jaarlijks is er een gesprek met de vertrouwenspersonen over hun bevindingen en aanbevelingen.
8. Elke vertrouwenspersoon wordt aangesteld voor een periode van 4 jaar², met de mogelijkheid van verlenging voor 4 jaar.
9. Eenzijdige opzegging van het contract is door beide partijen mogelijk. In het geval deze overeenkomst door een van de partijen ontbonden wordt, verplicht een ieder zich om de lopende zaken af te handelen of over te dragen.
10. De door de vertrouwenspersoon gemaakte onkosten, zoals kosten voor training, reizen en contacten per telefoon of internet, vergoedt de gemeente op declaratiebasis.

² Deze termijn sluit aan bij de periode die doorgaans geldt voor ambtsdragers. Desgewenst kan de (algemene) kerkenraad een hiervan afwijkende termijn bepalen.

... .. [vul in: plaats]

... .. [vul in: datum]

[handtekeningen] voorzitter kerkenraad

.....

voorzitter college van kerkrentmeesters

.....

vertrouwenspersoon

.....
